

UUDISED

SÕNUMID

Toimetulekukool avab kunstinäituse

Türi toimetulekukool avab 15. aprillil Türi muuseumis õpilastööde näituse „Minu kodu värvid“. Näituse pealkiri on inspireeritud Eestimaa 90. sünnipäevast ja kodulinnast, -vallast. Üles pannakse töid eluvaldkondadest, mida toimetulekukooli lapsed õpivad ainetundides. Läbivateks teemadeks on kodu ja pere, Eestimaa loodus, inimesed ja paigad, mis on olulised laste silmaringi laiendamiseks. Näitusega tutvustatakse puuetega laste loomingut.

Toimetulekukooli direktori Tiit Sadama sõnul on erivajadustega lastele väga oluline tajukogemuste saamine ja erinevate materjalide olemuse ning omaduste tundmaõppimine. Kunstiõpetuse ja käelise tegevuse kaudu süvendatakse ja kinnistatakse õpilaste teadmisi ja oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid. Laps õpib tundma iseenast, elu enda ümber ning väljendama oma mõtteid, arvamusi ja elamusi.

Näitusel on püütud eksponeerida väga erinevaid kunstitehnikaid ja samuti erinevaid materjale. Peamiseks näituse eestvedajaks ning idee autoriks on kunstioptetaja Ülle Pokk, keda aitavad jõudumööda kõik kooli õpetajad-kasvatavad.

Näitus Türi muuseumis on avatud 15. aprillist maikuu lõpuni. Türi toimetulekukooli pere ootab kõiki väikseid ja suuri kunstisõpru koduvala lasteaedadest ja koolidest külastama näitust „Meie kodu värvid“.

Oodatakse infot konnade rändeteede kohta

Konnade kevadränne on juba alanud, seda võisid märgata ka püha-päeva õhtul autoga Säreveere poole ja vastassuunas liiklejad. Linnu tee silla ja Säreveere silla vahelisel teelõigul oli näha kümneid auto-de poolt lõmastatud konni, kes olid üritanud pääseda üle tee.

Nädala algul saabunud pressiteates annab Riiklik looduskaitsekeskus teada, et konnade kevadränne on alanud. Seetõttu käivitab RLK koostöös MTÜ-ga Põhjakonn ka tänava nn konnainfo telefoni. Numbril 51 900 903 oodatakse ööpäevaringselt infot maanteedel liikuvate konnade kohta, kelle rändekoridorid ristuvad maanteedega.

Kahepaiksete hukkumine järjest kasvava liikluskõõmusega teedel on tõsiseks ohuks konnapopulatsioonide tulevikule. Paljud kevadel kudema ja sügisel talvituma rändavad konnaliigid läbivad aastast aastasse samu rändeteid. Nii võib konnade rändeteedega ristuvatel maanteedel hukkuda ainuüksi mõne tunni jooksul tuhandeid loomi. Eelmisel kevadel langes konnarände kõrgaeg 12.–20. aprillile. Riiklik looduskaitsekeskus palub autojuhtidel olla ettevaatlik, seda eriti soojadel ja vihmastel päevadel ning õhtutel, mil konnade ränne on veel massilisem.

Konnainfo tulemused analüüsitakse ning edastatakse maantecametele, et teeremonti tehes saaks plancerida konnatunnelite rajamist.

TR

Algab noortekonkurss „Maal on mõnus!“

Põllumajandusministeerium kuulutab juba viiendat aastat välja noorte projektikonkursi „Maal on mõnus“.

Ministeerium on korraldanud noortekonkurssi aastast 2004. Eelmisel aastal toimunud projektikonkurss kujunes väga populaarseks. Palju häid ideid jäi teostamata ning seetõttu otsustas põllumajandusministeerium ka sel aastal projektikonkursiga jätkata. Möödunud aastal oli konkurss suunatud ainult maal elavate noorte isetegemisele, sel aastal on oodatud osalema ka linnades elavad noored ning erilise tähelepanu pälvid maa- ja linnanoorde ühistegemised.

Konkursi eesmärgiks on juhtida noorte tähelepanu asjadele või asjaoludele, mis teevad maal olemise ja elamise nende jaoks mõnusa. Konkursist osavõtjaid soovitakse ärgitada mõlema asjale, mida noor saaks ise selle mõnusa olemise jaoks ära teha.

Konkursil osalejate ülesandeks on kirjeldada projekti vormis üritust, ettevõtmist või muud tegevust, mis aitab kaasa mingi maaelu probleemi lahendamisele, parandab maaelu kvaliteeti, on suunatud eeliste propageerimisele noorte seas või vastab mõnel muul moel konkursi teemale. Oluline on ka, et projekt tuleb realiseerida maapiirkonnas. Rahastades parimaid konkursil osalenud teemakohaseid projekte, aitab põllumajandusministeerium noorte omaalgatuslikud ideed ellu viia. Iga projekti rahaline maht võib olla maksimaalselt 15 000 krooni. Projektieeskonnad peavad olema vähemalt 5liikmelised, mille liikmed on 10-19aastased, lisaks peab olema üks täiskasvanu. Projekte oodatakse kuni 1. maini ning konkursi parimad selgitatakse välja 19. maiks. Toetatavad projektid tuleb ellu viia ajavahemikus juuni kuni oktoober 2008. Novembrikuus tehakse kokkuvõtteid ja tunnustatakse osalenuid.

Kogu info konkursi kohta on kättesaadav põllumajandusministeeriumi kodulehel www.agri.ee/noortekonkurss. Lisainformatsiooni, abi taotluse esitamise ja projekti kirjutamise osas on võimalik saada põllumajandusministeeriumist telefonil 6256238 ja e-posti teel eva.lehtla@agri.ee või noortekonkurss@agri.ee

KARINA LOI

põllumajandusministeeriumi pressiesindaja

Puugirohkus hirmutab

Soe ja niiske ilm soodustab puukide paljunemist ning sel aastal on nad liikvel olnud juba jaanuarikuust.

ANU BOLLVERK
rleht@tyri.ee

Säreveere elanik Anne Vaarmari sai suure ehmatusel osaliseks, kui avastas esmaspäeval pärast oma iiri setteriga pargis jalutamist sellelt rohkem kui kaksteist puuki. „Ikka kubises, ma ütles selle kohta! Ja ma pole ju kindel, et ma kõik nad üldse kätte sain,“ oli ta murelik.

Vaarmari on koeraomanik olnud juba üle 20 aasta ja peab seda loomulikuks, et koertele puugid külge hakkavad, aga korraga nii palju ei ole ta neid näinud. „Selle üks-kaks puuki korjad ära, aga kui on juba kümme ja rohkem, siis tulevad õudusjudinad peale. Võib-olla on see aasta omapära, soojast talvest tingitud?“ arutles ta.

Türi valla volitatud veterinaararst Jaana Kala ei näe aga paanikaks mingit põhjust. „Minu kassil on ka vahel viisteist puuki küljes. Tuleb ära korjata, mis seal ikka...“ ütles ta. Tema sõnul on saadaval ka mitmed erinevad kirbu- ja puugitorjevahendid, mis pannakse loomadele abaluu va-

Internet

hele, aga ka need ei anna sajaprotsendilist kaitset. „Mõni puuk ikka tuleb rohu seest külge,“ möönis ta.

Türi perearst Lea Urbi ütles, et praegu on paras aeg alustada kaitse-süstidega. „Jõuab aprillis-mais kaks esimest süsti ära teha, siis on suveks kaitse olemas,“ arvas ta. Kuigi pärast kahte süsti on immuunsus hea, tuleb selle pikendamiseks teha 9 kuud kuni aasta hiljem ka kolmas süst.

Paljud peavad kaitse-süsti poolikuks lahenduseks, sest vaktsiin on olemas vaid puukentsefaliidi vastu, mis ei ole nii levinud nakatus. Lea Urbi hinnangul võiks puugiohtlikemas piirkondades käijad

või tihti metsas viibivad inimesed end siiski vaktsineerida lasta, sest puukentsefaliit võib raskematel juhtudel kaasa tuua nakatanu surma. Puukidega sagedamini leviv haigus puukborrelioos on aga antibiootikumidega ravitav. Urbi sõnul kasvab vaktsineeritute arv iga aastaga ja mingeid kõrvalnähte vaktsineerimine endaga kaasa ei too.

Tervisekaitseinspektiooni andmetel on tänava esimese kolme kuuga Eestis registreeritud 120 puukborrelioosi nakatumise juhtu, puukentsefaliiti haigestumist ei ole olnud.

TEAVE

Kus puuk varitseb

Puugid varitsevad saaki niisketes ja varjulistes kohtades ehk hõredates sega- ja lehtmetsades, metsaserval ja puisniitudel või lihtsalt rohu sees ning haagivad seal ennast ohvri riide külge. Enamasti varitseb puuk rohu-kõrrel mõnikümmend sentimeetrit maapinnast kõrgemal, mitte aga ei kukuta end inimestele puu otsast.

Puugihammustuse vältimiseks: kanna heledaid, pikkade varrukatega riidet, et puuke märgata. Püksisääred topi sokkide või kummikute sisse, kasuta putukatõrjevahendeid.

Pärast puugiohtlikus piirkonnas viibimist kontrolli kogu keha, lastel hoolikalt ka kõrvatagused.

Kui puuk on hammustanud: katsu puuk võimalikult kiiresti nahalt eemaldada - kui puuk on nakatunud, siis on ka paar tundi olulised. Kui see endal ei õnnestu, siis pöördu arsti poole abi saamiseks.

Ära haara puugist väga kõvasti kinni, hoidu tema tagakeha pigistamisest või määrimisest. Võta temast võimalikult pea lähedalt kinni, võimalusel kasuta peenikesi pintsette (müügil on ka eriline puugieemaldamisvahend), sikuta ettevaatlikult. Pese hammustuskoht vee ja seebiga või desinfitseeriva vahendiga. Kui pärast metsaskäiku tekib mõne päeva või kuni kuu jooksul palavik või ilmnevad külmetushaiguse taolised haigusnähud või kui hammustuskoht hakkab punetama, otsi abi arstilt.

Kultuurimajas näeb nädalavahetusel põnevaid roomajaid

Selle laupäeval toimub Türi kultuurimajas lemmikloomade päev, kus kasside ja koerte asemel on võimalik näha hoopis eksotilisemaid lemmikuid – erinevaid roomajaid, kahepaikseid ning lülijalgseid.

Ürituse eestvedaja Kaarel Olesk selgitas, et üritus on suunatud kõigile neile, kes tunnevad vähimatki huvi eksotiliste lemmikloomade vastu. „Täpsemalt öeldes kõigisoojaste loomade vastu,“ täpsustas Olesk. Laupäevase ürituse külastajad saavad teada, milliseid huvitavaid loomi on lisaks hamstritele ja kassidele võimalik veel kodus pidada. Lisaks saab olulist teavet selle kohta, millised on terraariumites peetavate roomajate elutingimused.

„Meie eesmärgiks pole kõigisoojaste loomade lemmikloomana pidamise populariseerimine, kuna tegemist on ikkagi märksa soojematest

Veebruarikuus tutvusid erinevate roomajatega Lokuta lasteaia kasvandikud.

Erakogu

kliimavõõrmetest pärit tegelastega, kelle pidamiseks vajalike tingimuste loomine käib paljudele üle jõu,“ märkis Kaarel Olesk. „Loodetavasti ei saa eksotilised loomad kunagi sama po-

pulaarseteks kodusteks lemmikuteks kui seda on kassid ja koerad,“ sõnas Olesk. Üritust korraldavad foorumi www.reptile.ee liikmed.

TR

TÜRI VALLAVALITSUSE ISTUNGI KOKKUVÕTE

8. aprillil Türi vallavalitsus:

*eraldas OÜ-le Türi Elamu valla eelarvest 9679 krooni ja 10 senti eluaseme teenust kasutanud surnud isikute võlgade katteks;

*andis tüürile munitsipalkorterit ja lubas sinna majutada teise isiku;

*väljastas Ander Teenindus OÜ-le projekteelemistingimused Laupa külas asuva endise noorkarjalaua tootmishooneks ümberehitamiseks;

*väljastas Kabala Agro OÜ-le ehitusloa Kabala külas Kabala Suurfarmi maaüksusele lüpsiplatsiga vabapidamisloa püstitamiseks;

*väljastas kasutusloa Põikva külas Põllemaa-Saare talu maaüksusel asuvala laudale. Lauda kasutusotstarve on loomakasvatushoone (mõeldud 90-pealisele karjale);

*luges Laupa mõisahoonet, mis on Laupa põhikooli valduses ja kasutuses, restaureerimiseks avatud riigihanke edukaks pakkumuseks AS Pärnu REV pakkumuse maksumusega 14 830 508 krooni kui kõige madalaima hinnaga pakkumuse. Pakkumuse hinnale lisandub käibemaks;

*lubas üheksal Türi vallas korraldatud jäämeveoga liitunud jäämevaldajal segaolmejäätmete äravedu üks kord kvartalis ning luges Türi vallas korraldatud jäämeveoga mitteliitunud (18 jäätmevaldajat);

*erastas kahele erasisikule ostu-eesõigusega kaasomandisse 1/2 mõtteliste võrdsete osadena Türi valla halduses olevatest maadest Oisu alevikus 3728 m² suuruse maaüksuse, määras erastatava maaüksuse koha-aadressiks Järva maakond, Türi vald, Oisu alevik, Türi tee 11. Maaüksuse maksumushind on 26096 krooni;

*otsustas hüvitada osaliselt huvihariduse omandamisel detsembris 2007 ning jaanuaris ja veebruaris 2008 tehtud sõidukulu 25-le taotlejale kogusummas 8000 krooni;

*peatas ühele isikule riikliku peretoetuse maksmise ja otsustas peretoetuse maksmise lapse tegelikule hooldajale;

*lõpetas ühele isikule määratud hoolduse, määras kolmele isikule hooldajad, pikendas ühe sotsiaalkorterit üürilepingut ja andis loa sinna teiste isikute majutamiseks.

KERSTI VIILUP
vallavanema nõunik

SÕNUMID

Lõppes riigihange reoveepuhastuskompleksi ümberehitaja leidmiseks

Vallavalitsuse energeetiku Urve Meeritsa sõnul laekus kuus pakkumist ja vallavalitsus valib lähinädalatel välja nende seast parima. Pakkumiste hinnad jäid 25 miljoni ja 30 miljoni krooni vahel, hinnale lisandub käibemaks.

TR